

On Akçe Peştamal Veya Zalime Hakkı Söylemek

– SeyitAhmetUzun · 24 Aralık 2011

Timur bir gün yanına Hoca'yı da alarak Akşehir'in Meydan Hamamına gider. Soyunup peştemallara sarınıp sıcak bölüme geçerler. Göbek taşında oturup bir yandan sohbet ederken bir taraftan terlerler. Derken Timur Hoca'ya sorar.

"Hoca sen bir deryasın! Kıymet biçmesini bilirsin. Su halimle ben kaç para ederim?"

Hoca; "On akçe" der.

Kendisine bu kadar az kıymet biçilmesi Timur'u küplere bindirir.

"Bre gafil sen bana nasıl on akçe ettiğimi söylersin bu parayı sadece peştamal yapar!" deyince

Nasreddin Hoca boynunu bükerek;

"Peştamalı hesaba kattım zaten!" der.

Alim olmak, bir insanın salt bilgi yüklenmesi anlamına gelmez.

Hocanın burada bize verdiği mesaj, yiğit ve yürekli bilgelerin hakkı söyleyebilecekleri ölçüde devrin önde gelen başkanlarının, liderlerinin, başkanlarının yanında bulunmaları gerektiğidir.

Hakkı söyleme cesaretini kendisinde göremeyenlerin, gücü elinde bulunduranların yanına fazla yaklaşmamaları gerekir. Çünkü bu yaklaşım, insanlığın irtifa kaybına neden olur.

İlim bir değerdir. Alim bu değere anlam katan insandır. Hakkı söylenmesi gerektiği yerde söyleme erdemini gösteremeyenler, zaman için kişilik dejenerasyonuna uğrayacaktır.

Mevlana bir gün talebeleriyle gezerken askerlerin bir genci idam ettiğini görürler. Mevlana gencin niçin idam edildiğinde sorar. Askerler, gencin, valinin kızına aşk mektubu yazdığını ve bundan dolayı da bu cezanın bizzat vali tarafından verildiğini söylerler.

Gencin idamından sonra, valinin kızı da intihar eder.

Bir gün Mevlana, valinin meclisinde bulunmaktadır. Vali meclisteki alimlere en büyük günahın ne olduğunu sorar. Alimler sırasıyla, zina, içki, kumar, faiz gibi büyük günahları sayarlar. Sıra Mevlana'ya gelir. Vali: "Üstadım size göre büyük günah nedir, der.

Mevlana bu soru üzerine;

En büyük günah sensin, der.

Birden ortalık gerginleşir. Herkes şoktadır. Mevlana'nın neden böyle dediğine kimse anlam veremez. Vali öfke dolu bir sesle:

"Bu ne densizliktir. En büyük günah neden ben oluyor muşum?"

Mevlana gayet sakin bir şekilde; "Bir gencin sadece aşk mektubu yazmasından dolayı idam edilmesine, bundan dolayı b ir başka gencin intiharına neden olandan daha büyük günah olabilir mi?" diyerek yapılan haksız bir uygulamaya gereken cevabı vermiştir.

Doğru olmayan duygu, düşünce ve davranışlar karşısında doğru tavır takınmayanlar, gücün kölesi olmaktan kurtulamayacaklardır.

Yakınlık ateşe dönüşecektir.

Dalkavukluk, yalakalık, şaklabanlık korkakların değişmez tabiatıdır.

Bir zalime, zulmünü anlayacağı tarzda söylemek hem cesaret hem de ilim işidir.

İlmi olup cesareti olmayanlar, dalkavuktur.

Cesareti olup ilmi olmayanlar ise sözün inceliğinden nasibi olmayanlardır.

Doğruyu söylerken, elini kişinin gözüne sokarcasına dile getirip, sözün doğruluğunun anlaşılmasına perde olur.

Bunun için Kur'an, Hz Musa'ya, Firavun gibi zalim birine giderken bile "Kavli leyyin" ile kendisini ifade etmesini söyler. Kavli leyyin mesajın yumuşatılması anlamında değildir. Sözü söyleme üslubuna dikkat etmek anlamındadır.

"Hey kafır Firavun, zalim adam, bu kadar insanı nasıl öldürürsün?" gibi sözlerle değil, hikmetle ve akılla yaklaşılmasının gerekliliğine vurgu yapmaktadır.

Yanlış karşısında, bir kötülük karşısında susmak dilsiz şeytanlıktan başka bir şey değildir. Bu hususta Hakim-i Kibriya hazretleri şöyle buyurmaktadır:

"Mü'min erkek ve mü'min kadınlar, birbirlerinin dostu ve yardımcısıdırlar. Ma'rufu emrederler ve münkeri nehyederler." (Tevbe Suresi, 71)

Ekmel-i Rehber (as) ise bu konuyla ilgili şu mealde bir sözü vardır: "Haksızlıklar karşısında susan dilsiz şeytandır."

Allah bizi şeytanlaşmanın her türlüünden muhafaza buyursun. İnanan insanlar, geçici dünya menfaati uğruna karakterini, kişiliğini pazarlık konusu kılamaz. Tüm dünyasını elinde taşıyan üstad Bediüzzaman gibi, dünyayı her an elinin tersiyle yok sayacak bir mana erliğine soyunur.

Hayat çok kısa, ahiret ise sonsuz. Bu hayat, fanilerin kölesi, dalkavuğu olmaya değmez. Zat-ı Bari adıyla hayat ebedi, huzur sonsuz, kula kölelik ise çirkindir.

Yiğit bilgelere selam olsun.